

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/171/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2316213128
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2316213128.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudkýň: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Andrea Dudášová, v právnej veci žalobcu: O. X., narodený X.X.XXXX, bytom V. XXXX/XX, P., proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zastúpený splnomocnencom: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., IČO 47 233 516, so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o neplatnosť právnych úkonov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 15Csp/20/2016-193 zo dňa 20.6.2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

II. Žalobcovi sa n e p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 15Csp/20/2016-134 zo dňa 21.9.2017 výrokom I. určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500116643 uzatvorená medzi žalovaným a žalobcom ako dlžníkom dňa 27.5.2015 je neplatná, výrokom II. určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500116635 uzatvorená medzi žalovaným a žalobcom ako dlžníkom dňa 27.5.2015 je neplatná, výrokom III. určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500083400 uzatvorená medzi žalovaným a žalobcom ako dlžníkom dňa 6.10.2014 je neplatná, výrokom IV. určil, že Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva č. 8500116643 uzatvorená medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom dňa 27.5.2015 je neplatná, výrokom V. určil, že Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva č. 8500116635 uzatvorená medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom dňa 27.5.2015 je neplatná, výrokom VI. určil, že Rozhodcovská zmluva č. 8500083400 uzatvorená medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom dňa 6.10.2014 je neplatná, výrokom VII. určil, že Spotrebiteľské úvery poskytnuté žalovaným ako veriteľom žalobcovi ako dlžníkovi na základe zmlúv o revolvingovom úvere č. 8500116643 zo dňa 27.5.2015, č. 8500116635 zo dňa 27.5.2015 a č. 8500083400 zo dňa 6.10.2014 sú poskytnuté bez úrokov a poplatkov, výrokom VIII. vo zvyšnej časti žalobu zamietol, výrokom IX. nepriznal žalobcovi právo na náhradu trov konania. nepriznáva.

2. Rozsudok č. k. 15Csp/20/2016-134 zo dňa 21.9.2017 súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 1, ods. 2 písm. c), f), g), i), j), k), m), n), o), y), § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 53 ods. 1, § 53 ods. 4 písm. k), r), s), t), ods. 5, ods. 6, ods. 7, § 39 Občianskeho zákonníka, § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že strany sporu uzavretím zmlúv o revolvingovom úvere založili spotrebiteľské právne vzťahy, na ktoré treba aplikovať právny režim zákona č. 129/2010 Z. z. a ust. § 52 i nasl. Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie

hodnotil úver poskytnutý podľa označených zmlúv za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., keďže neobsahuje obligatórnu náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z., a to výšku splátok istiny, úrokov, poplatkov, ktoré mal žalobca žalovanému zaplatiť. Zmluva obsahuje len počet splátok, keď z toho údajov nie je zrejmá skladba splátky, t. j. aká suma je započítaná na istinu, aká na úroky, prípadne na iné poplatky. Dohody o zrážkach zo mzdy neboli so žalobcom ako spotrebiteľom osobitne, individuálne dojednané, jednalo sa o vopred pripravené a naformulované ustanovenia zmlúv o spotrebiteľských úveroch revolvingového typu, ktorých súčasťou boli aj dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobca ako spotrebiteľ nemal možnosť sa dostatočne oboznámiť aj s ostatnými podkladmi a tak prejavil svoju slobodnú vôľu ohľadom dohôd o zrážkach zo mzdy. Zabezpečenie záväzku vopred uzavretou dohodou o zrážkach zo mzdy je neprimeranou požiadavkou veriteľa - žalovaného, keď viacnásobne a bez akéhokoľvek obmedzenia chce disponovať s príjmom dlžníka. Veriteľ (žalovaný) výšku dlhu sám diktuje, a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Napriek tomu, že neexistuje žiadne rozhodnutie súdu, ktoré by mu uložilo povinnosť plniť, vykonávajú sa zrážky zo mzdy a dlžník (žalobca) nemá možnosť ich priamo zastaviť. Súd prvej inštancie preto určil, že dohody o zrážkach zo mzdy sú neplatné. Neprijateľnou podmienkou je aj rozhodcovská doložka vo forme rozhodcovskej zmluvy. Rozhodcovské zmluvy vo formulárovej podobe vyhotovil žalovaný - dodávateľ služby, veriteľ, ide o jednostranné nastavenie podmienok, ktoré druhá - slabšia zmluvná strana, dlžník, spotrebiteľ (žalobca) ani nemohol ovplyvniť. Žalovaný od počiatku sledoval v súvislosti s koncipovaním rozhodcovskej zmluvy to, aby v prípade vzniku sporov zo zmluvy boli tieto riešené na rozhodcovskom súde. Súd prvej inštancie v konaní nemal preukázané, že by žalovaný nejakým spôsobom poučil žalobcu o význame a priebehu rozhodcovského konania, aký význam má jeho výsledok a rovnako tak ani o štatúte rozhodcovského súdu. Preto aj v týchto prípadoch súd prvej inštancie určil, že rozhodcovské zmluvy sú neplatné.

3. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd uznesením č. k. 24Co/102/2018-165 zo dňa 21.11.2018 v dôsledku podania odvolania žalovaným odvolanie žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 15Csp/20/2016-134 zo dňa 21.9.2017 vo výroku VIII. odmietol a rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 15Csp/20/2016-134 zo dňa 21.9.2017 vo výrokoch I., II., III., VII. potvrdil, vo výrokoch IV., V., VI., IX. zrušil a vec mu v zrušenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd vytkol súdu prvej inštancie v zrušených výrokoch nedostatočné odôvodnenie rozsudku, keď vo vzťahu k určeniu neplatnosti rozhodcovských zmlúv v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie absentovalo akékoľvek vyhodnotenie skutkových zistení v nadväznosti na závery vykonaného dokazovania, keďže obsahom odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie boli ničím nepodložené konštatovania o formulárovej podobe rozhodcovských zmlúv, o jednostrannom nastavení podmienok a o tom, že žalovaný nepoučil žalobcu o význame a priebehu rozhodcovského konania. Za týchto okolností nezostávalo odvolaciemu súdu len konštatovať, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie vo vzťahu k určeniu neplatnosti rozhodcovských zmlúv neodôvodnil ústavne prijateľným spôsobom, čím odňal stranám možnosť konať pred súdom. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 15Csp/20/2016-134 zo dňa 21.9.2017 zrušil vo výrokoch IV., V., VI., IX. a vec mu v zrušenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku) s tým, že povinnosťou súdu prvej inštancie bude opätovne posúdiť žalobou uplatnený nárok na určenie neplatnosti rozhodcovských zmlúv vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania, ktoré je nevyhnutné vyhodnotiť v súlade s ustanovením § 191 Civilného sporového poriadku, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, ako aj odvolacie argumenty odvolateľa, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a potom vo veci znova rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku odôvodniť.

4. Súd prvej inštancie po zrušení a vrátení mu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie odvolacím súdom opäť vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 15Csp/20/2016-193 zo dňa 20.6.2019 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“). Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. určil, že Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva č. 8500116643 uzatvorená medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom dňa 27.5.2015 je neplatná, výrokom II. určil, že Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva č. 8500116635 uzatvorená medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom dňa 27.5.2015 je neplatná, výrokom III. určil, že Rozhodcovská zmluva č. 8500083400 uzatvorená medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom dňa 6.10.2014 je neplatná a výrokom IV. žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

5. Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 3 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5, ods. 6 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, § 53 ods. 2, ods. 4 písm. r), ods. 5 zákona č. 40/1964 Zb. platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy zo dňa 6.10.2014, § 53 ods. 2, ods. 4 písm. r), ods. 5 zákona č. 40/1964 Zb. platného a účinného v čase uzatvorenia zmlúv zo dňa 27.5.2015, § 39 zákona č. 40/1964 Zb., § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

6. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že ak majú byť rozhodcovské zmluvy, ktorých neplatnosť je predmetom daného konania, posúdené ako nie neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách, je dôležité posúdiť, či žalobca (spotrebiteľ) mohol ovplyvniť ich obsah, pretože ak nie, tak by neboli individuálne dojednané, a teda boli by neplatné pre ich neprijateľnosť, pričom platí vyvrátiť domnienka, že rozhodcovská zmluva nie je individuálne dojednaná, a teda napíňajúc skutkovú podstatu § 53 ods. 4 písm. r) zákona č. 40/1964 Zb. je neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve. Žalovaného v predmetnom konaní teda zaťažovalo bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno (pokiaľ ide o individuálne dojednanie), prostredníctvom ktorého by vyvrátil vyššie uvedenú domnienku. Žalovaný nielenže nepreukázal, ale ani len netvrdil také skutočnosti, z ktorých by malo vyplývať individuálne dojednanie rozhodcovskej doložky, teda že by žalobca mal možnosť ovplyvniť obsah žalovaným vopred predformulovaných rozhodcovských zmlúv, resp. že by si takúto rozhodcovskú zmluvu žalobca ako spotrebiteľ výslovne vymienil. Z týchto dôvodov sa predmetné rozhodcovské zmluvy v zmysle § 53 ods. 2 a 3 zákona č. 40/1964 Zb. v znení účinnom ku dňu ich uzavretia ex lege nepovažujú za individuálne dojednané, a teda sú neplatné podľa § 53 ods. 4 písm. r) v spojení s § 53 ods. 5 zákona č. 40/1964 Zb. v znení účinnom ku dňu ich uzavretia. V danom prípade boli síce rozhodcovské zmluvy obsiahnuté na samostatnej, individuálnej listine, avšak boli spotrebiteľovi predložené formou predtlačenej formulára, kedy spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť ich obsah, teda ich mohol iba ako celok prijať alebo odmietnuť. Rozhodcovské zmluvy sú neplatné pre ich neprijateľnosť, ktorá spočíva v tom, že súd prvej inštancie ich nepovažoval za individuálne dojednané. Žalovaný len žalobcovi predstrel na podpis pripravené formulárové znenie rozhodcovských zmlúv, v texte ktorých sa mení len spotrebiteľ a číslo spotrebiteľskej zmluvy, na ktorú sa vzťahujú. Rozhodcovské zmluvy vo formulárovej podobe vyhotovil žalovaný - dodávateľ služby, veriteľ, a teda jedná sa o jednostranné nastavenie podmienok riešenia sporov prostredníctvom rozhodcovských súdov, ktoré druhá - slabšia zmluvná strana, dlžník, spotrebiteľ (žalobca) ani nemôže ovplyvniť.

7. Súd prvej inštancie žalobcovi ako plne úspešnej strane sporu náhradu trov konania nepriznal, keďže mu žiadne trovy nevznikli, žiadne si neuplatnil a žiadne mu ani zo súdneho spisu nevyplývajú.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní uviedol, že skutočnosť, že akékoľvek ustanovenie je individuálne dojednané neznamená, že je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Zmluvný dokument je takmer vždy vopred niekým pripravený a jeho platnosť, či neplatnosť nie je primárne založená, na tom, či bol alebo nebol individuálne dojednaný. Individuálnosť by iba vylučovala možnosť namietat jeho neprijateľnosť, ale sama osebe nie je podmienkou platnosti právneho úkonu. Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva číslo 850011643 a spotrebiteľská rozhodcovská zmluva číslo 850011635 boli uzavreté v súlade so zákonom č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Tento zákon a rovnako ani znenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka účinné od 1.1.2015 súd prvej inštancie pri rozhodovaní nepoužil. Je nepreskúmateľné, na základe akého zákonného dôvodu súd prvej inštancie na rozhodcovskú zmluvu zo dňa 27.5.2015 retroaktívne aplikuje znenie právnej normy § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka z 6.10.2014, ak od 1.1.2015 táto právna norma bola kompletne zmenená. Napadnutý rozsudok neobsahuje žiadne dokázané skutočnosti, z ktorých by mohol dospieť k záveru, že rovnaká rozhodcovská zmluva, ako je rozhodcovská zmluva uzavretá medzi sporovými stranami pod číslom 8500083400 bola opakovane posúdená ako platný právny úkon. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a sám rozhodol tak, že žalobu zamietne alebo vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

9. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie nevyjadril.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - stranou, v

ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bol oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 v spojení s § 378 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

11. Predmetom konania na súde prvej inštancie je nárok žalobcu voči žalovanému na určenie neplatnosti Spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy č. 8500116643 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 27.5.2015, Spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy č. 8500116635 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 27.5.2015 a Rozhodcovskej zmluvy č. 8500083400 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 6.10.2014. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalovaného je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či v konaní pred súdom prvej inštancie nedošlo k porušeniu práva strán na spravodlivý súdny proces, či konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a či vec správne právne posúdil.

12. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdených nárokov, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, s poukazom na ustanovenie 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

13. Podstatou odvolacej argumentácie žalovaného bolo, že všetky tri rozhodcovské zmluvy bolo uzatvorené individuálnym spôsobom a samotná skutočnosť, že akékoľvek ustanovenie je individuálne dojednané neznamena, že je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

14. Odvolací súd na úvod uvádza, že súd prvej inštancie postupoval správne, pokiaľ predmetný právny vzťah uzavretý medzi dodávateľom (žalovaným) a spotrebiteľom (žalobcom) posúdil ako vzťah spotrebiteľský. Na uvedený vzťah správne aplikoval ustanovenia príslušných právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, ktoré majú aplikačnú prednosť pred inými ustanoveniami vzťahujúcimi sa na predmetné vzťahy medzi veriteľom (dodávateľom) a dlžníkom (spotrebiteľom). Žalovaný v konečnom dôsledku ani spotrebiteľský vzťah nespochybnil.

15. V súvislosti s akoukoľvek rozhodcovskou zmluvou je potrebné uviesť, že jej cieľom je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu rozhodcom ako súkromnou osobou, na ktorého zmluvné strany delegovali takúto právomoc, pričom na tomto nič nemení technika predkladania - inkorporovania doložky do všeobecných zmluvných podmienok versus vyhotovenie štandardnej rozhodcovskej zmluvy na samostatnom liste (háрку) papiera. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je predsa len význam rozhodcovskej doložky osobitný, pretože pri vzniku sporu súkromná osoba rozhodne o právach a právom chránených záujmoch s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Keďže sa tak stane v súkromnom právnom procese, požiadavka na rešpektovanie princípov súkromného práva rozhodcom, vrátane princípu dobrých mravov, je plne opodstatnená. Ak rozhodcovská zmluva

nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, obavy, že slabšia strana si svoj osud v tak závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces, nedokáže náležite naplánovať, sú plne namieste.

16. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie o neplatnosti rozhodcovských zmlúv ako neprijateľnej zmluvnej podmienke, pričom dôvod neprijateľnosti a tým aj neplatnosti vyvodil z toho, že neboli individuálne dojednané. Podstatné pritom bolo to, či uzavretie rozhodcovských zmlúv, ktoré formuloval dodávateľ, je alebo nie je výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán, či spotrebiteľ mal možnosť voľby prijať alebo odmietnuť návrh na riešenie sporov v rozhodcovskom konaní bez toho, aby tým zmaril uzavretie zmlúv o úvere. Ďalej bolo podstatné, či spotrebiteľovi boli vopred poskytnuté jasné a zrozumiteľné informácie o tom, čo znamená riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Posúdenie platnosti alebo neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, ktorú vopred formuloval žalovaný dodávateľ, vychádzalo z predpokladu, že spotrebiteľ bol informovaný o možnosti riešenia vzájomných sporov v rozhodcovskom konaní, ako aj o možnosti neprijať rozhodcovskú zmluvu. Formulárový obsah rozhodcovských zmlúv a zmlúv o úvere však dával spotrebiteľovi len formálnu možnosť neprijať rozhodcovské zmluvy, preto bolo dôkazné bremeno na strane žalovaného. V prípade nepreukázania opaku zo strany dodávateľa zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Rozhodcovské zmluvy boli uzatvorené na predtlačenom formulári v čase uzatvorenia zmlúv o úvere a žalovaný ničím nepreukázal individuálny charakter ich dojednaní.

17. Rozhodcovské zmluvy boli uzavreté v deň uzavretia zmlúv o úvere a prevzatia peňažných prostriedkov žalobcom. I z toho, že zmluvy o úvere a rozhodcovské zmluvy boli uzavreté popri sebe v rovnakom čase možno usudzovať, že poskytnutie úverov bolo podmienené uzavretím formulárových rozhodcovských zmlúv. Nebolo spochybnené, že obsah zmlúv o úvere a rozhodcovských zmlúv formuloval žalovaný. Na preukázanie individuálneho dojednania rozhodcovských zmlúv totiž nepostačuje existencia osobitnej listiny. Rozhodcovské zmluvy hoci uzatvorené na samostatnom tlačive, majú charakter štandardnej zmluvnej podmienky používanej žalovaným pri uzatváraní zmlúv o úvere so spotrebiteľmi.

18. Rozhodcovské zmluvy v predmetnej veci predstavuje notoricky používanú formu rozhodcovskej zmluvy, ide o rutinný postup zo strany dodávateľa. Takýmto postupom pri podpise hlavného kontraktu, ktorý je však výsledkom individuálneho dojednania, lebo vzniká na základe požiadavky spotrebiteľa, dodávateľ už bez aktivity a záujmu spotrebiteľa, jednostranne vnucuje spotrebiteľovi ďalší zmluvný vzťah. Predkladanie rozhodcovských doložiek spotrebiteľovi za stavu, keď nepozná pravidlá arbitráže (predmet rozhodcovských zmlúv) a prirodzene nevenuje dostatočnú pozornosť tomuto formuláru, sa zneužíva k záverom o individuálnom dojednaní zo strany spotrebiteľa. Technická samostatnosť listín - zmlúv o úvere a rozhodcovských zmlúv v tomto prípade neznamená individuálnosť jej dojednania. Podpis spotrebiteľa na nej neverifikuje jej individuálne dojednanie v tom zmysle, v akom to zakotvuje ustanovenie § 53 odsek 2 Občianskeho zákonníka. Je evidentné, že spotrebiteľ pristúpil na dodávateľom vopred pripravené, vzájomne nevyjednané a ním neovplyvnené podmienky.

19. Rozhodcovské zmluvy uzatvorené so spotrebiteľom, ak majú byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musia byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Z uzatvorených rozhodcovských zmlúv žiadne podstatné informácie o rozdieloch medzi riešením sporu pred rozhodcovským súdom a všeobecným súdom nevyplývajú. Žalovaný ničím právne významným nepreukázal, že žalobcovi poskytol jasné a zrozumiteľné informácie o tom, čo znamená riešenie sporov v rozhodcovskom konaní.

20. Za tohto stavu neboli rozhodcovské zmluvy medzi stranami sporu platne dojednané. Rozhodcovské zmluvy tak napĺňajú znaky neprijateľnej podmienky spotrebiteľskej zmluvy podľa ustanovenia § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ako správne konštatoval súd prvej inštancie.

21. Ďalej žalovaný v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie retroaktívne aplikoval znenie ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské rozhodcovské zmluvy č. 850011643 a č. 850011635 zo dňa 27.5.2015 a neaplikoval zákon č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. V preskúvanom prípade boli dňa 27.5.2015 uzavreté dve spotrebiteľské rozhodcovské zmluvy č. 850011643 a č. 850011635 zo dňa 27.5.2015 a dňa 6.10.2014 bola uzatvorená jedna rozhodcovská zmluva č. 8500083400. Súd prvej inštancie v preskúvanom prípade správne aplikoval

na spotrebiteľské rozhodcovské zmluvy č. 850011643 a č. 850011635 zo dňa 27.5.2015 ustanovenia § 53 ods. 2, § 53 ods. 4 písm. r) a § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu ich uzavretia 27.5.2015 (pozri odsek 25., 26., 27. rozsudku súdu prvej inštancie) a na rozhodcovskú zmluvu č. 85000834002015 ustanovenia § 53 ods. 2, § 53 ods. 4 písm. r) a § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu jej uzavretia 6.10.2014 (pozri odsek 22., 23., 24. rozsudku súdu prvej inštancie). Tiež súd prvej inštancie v danom prípade aplikoval príslušné ustanovenia zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (pozri odsek 16. - 21. rozsudku súdu prvej inštancie). Preto sú uvedené odvolacie námietky bezpredmetné.

22. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v prejednávanej spore správne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednaný spor aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia preskúmaného rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu prvej inštancie na strane druhej. Naproti tomu v priebehu odvolacieho konania žalovaný nepredostrel relevantný argument majúci súvis s prejednanou vecou, ktorý by bol takej povahy, že by mohol pre neho privodiť priaznivejšie rozhodnutie.

23. Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku možno napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, na ktorého nesprávnosť je možné usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu prvej inštancie v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

24. K odvolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

25. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že odvolacie dôvody podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku uvádzané žalovaným nie sú naplnené.

26. Žalovaný použil aj odvolacie dôvody podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), d) Civilného sporového poriadku. Žalovaný okrem paušálneho odkazu na uvedené ustanovenie bližšie nezdôvodnil tieto použité odvolacie dôvody a odvolací súd nevzhladol v konaní vady, ktoré má na mysli toto ustanovenie.

27. Ďalšie odvolacie argumenty žalovaného odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú odvolaciu argumentáciu, nespôsobilú privodiť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

28. Vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne odvolacie dôvody. Nakoľko žalovaný žiadnym relevantným spôsobom správnosť výroku o náhrade trov konania v rozsudku súdu prvej inštancie vychádzajúceho z tzv. zásady úspechu nespochybnil, nie je jeho odvolacia námietka opodstatnená.

29. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku ako vecne správny potvrdil.

30. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 396 ods. 1 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 a contrario Civilného sporového poriadku tak, že plne úspešnému žalobcovi nepriznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Z obsahu spisu

vyplýva, že žalobca bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z Článku 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku zakotvujúceho procesnú ekonómiu, keďže rozhodovanie postupom podľa ustanovenia § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku najskôr o nároku na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, že žalobcovi žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného sporového konania.

31. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).